

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci žalobcu: **JUDr. R. M.**, práv. zast. JUDr. J. C., proti žalovanému: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, vo veci **preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie**, č. 322-3189-GC-04/2008 zo dňa 1. októbra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21Sn/13/2008-42 z 5. mája 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 5. mája 2009, č.k. 21Sn/13/2008-42 v časti zamietnutia žalobného návrhu, **p o t v r d z u j e** .

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 5. mája 2009 č.k. 21Sn/13/2008-42 v časti o trovách konania **z m e ň u j e** tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba proti rozhodnutiu žalovanej, ktorým rozhodla vo veci zániku nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia a potvrdila rozhodnutie prvostupňového orgánu, že toto poistenie nezaniklo 31. decembra 2007 ako povinné poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby. Krajský súd v preskúmvanej veci preskúmaval napadnuté rozhodnutie v dvoch rovinách, v prvom rade sa zaoberal posúdením otázky, či advokát, ktorý vykonáva advokáciu ako konateľ s.r.o., teda v súlade s § 12 ods. 1 písm. e/ zák.č. 586/2003 Z.z. spĺňa status samostatne zárobkovej činnnej osoby. Následne skúmal súd napadnuté rozhodnutia aj v tej rovine, či v súlade s ust. § 21 ods. 4 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z. zaniklo osobe, ktorá vykonáva činnosť advokáta, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie ako samostatne zárobkovo činnná osoba.

K prvému okruhu prejednávanej problematiky súd konštatoval, že zákonodarca v § 5 písm. c/ zák.č. 461/2003 Z.z. nediferencuje v odkaze na Zákon o advokácii medzi advokátom, ktorý vykonáva svoje povolanie samostatne alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, nie je možné, aby súd vychádzal z inej formulácie § 5 písm. c/ zák.č. 461/2003 Z.z., než je dikcia zverejnená v Zbierke zákonov a v tomto smere pokiaľ sám zákonodarca neprejavil vôľu v diferencovaní samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c/ vo vzťahu k Zákonu o advokácii a vo vzťahu k forme výkonu advokácie, je v danom prípade potrebné aplikovať komplexne Zákon o advokácii vo vzťahu k § 5 písm. c/ zák.č. 461/2003 Z.z. a konštatovať, že samostatne zárobkovo činnnou osobou, ktorú má na mysli zákon č. 461/2003 Z.z. v § 5 písm. c/, je každá osoba, ktorá je zapísaná v zozname advokátov vedených v SAK ako advokát (každá fyzická osoba), a to bez ohľadu na to, akou formou vykonáva výkon advokácie, či samostatne alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Preto aj advokáta, ktorý vykonáva svoju činnosť ako konateľ s.r.o. podľa Zákona o advokácii, je potrebné považovať za samostatne zárobkovo činnnú osobu podľa § 5 písm. c/ zák.č. 461/2003 Z.z. s poukazom na § 21 ods. 4 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z., ktoré v tomto rozhodnutí súd citoval. Samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b/, c/ zák.č. 461/2003 Z.z., teda aj advokátovi povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniká vždy dňom zániku týchto oprávnení, ďalej dňom vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného

predpisu, ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnej osoby uvedenej v § 5 písm. c/ zák.č. 461/2003 Z.z. Súd poukázal na ust. § 21 ods. 1 a 2 zák.č. 461/2003 Z.z. a dospel k záveru, čo v konaní, ani v podanej žalobe žalobca nerozporoval, že žalobcovi ako advokátovi, ktorý síce vykonáva svoju činnosť formou konateľ'a s.r.o. podľa Zákona o advokácii, nevznikli podmienky, na základe ktorých by došlo k zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového zabezpečenia v dôsledku ust. § 21 ods. 1 alebo § 21 ods. 4 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z., resp. iných ustanovení § 21 ods. 4 zák.č. 461/2003 Z.z., nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by žalobca stratil oprávnenie na výkon advokácie ako advokát, v dôsledku čoho by zanikla aj jeho účasť v spoločnosti s ručením obmedzeným (§ 15 Zákona o advokácii).

Proti rozsudku podal žalobca odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a jeho žalobe vyhovel. Žalobca s poukazom na citácie k veci sa vzťahujúcich právnych predpisov zdôraznil, že je nesprávny záver krajského súdu o postavení konateľ'a s.r.o. ako samostatne zárobkovo činnej osoby. Uvedené vylučuje jednak Zákon o dani z príjmov a jednak Zákon o advokácii. Podnikateľ'om, osobou oprávnenou vykonávať advokáciu podľa opakovane citovaného ust. § 15 Zákona o advokácii s použitím § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku, je v tomto prípade právnická osoba – Advokátska kancelária M., M., pričom odvolateľ je len jej konateľ'om a spoločníkom.

Odvolateľ má za to, že po nadobudnutí oprávnenia na poskytovanie právnych služieb spoločnosťou s ručením obmedzeným nie je zo zákona oprávnený na výkon advokátskej činnosti, ktorá v tomto prípade prislúcha spoločnosti s ručením obmedzeným, a teda oprávnenie fyzickej osoby na výkon advokácie zaniklo.

Žalovaná žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Správne orgány ako aj krajský súd podrobne odôvodnili, prečo žalobcovi, ktorý sa stal spoločníkom a zároveň konateľ'om v spol. s r.o. poskytujúcej advokátske služby podľa § 15

zákona o advokácii, nezaniklo povinné sociálne poistenie ako SZČO podľa § 21 zákona o sociálnom poistení ku dňu 31. decembru 2007.

Odvolačný súd sa s týmito dôvodmi stotožnil a na zdôraznenie ich správnosti podľa § 219 ods. 2 OSP dopĺňa, že § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení vymedzuje pojem SZČO. Upravuje aj postavenie advokáta, ktorý má oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu existencia oprávnenie advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou až do času, kým advokát nebol vyčiarknutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za SZČO pre potreby zákona o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu je povinne nemocensky poistený podľa § 14 ods. 1 písm. b/ a povinne dôchodkovo poistený podľa § 15 ods. 1 písm. b/ a vznik a zánik tohto poistenia sa viaže na podmienky upravené v § 21 zákona o sociálnom poistení.

Túto skutočnosť nemôže ovplyvniť právna úprava, obsiahnutá v § 12 zákona o advokácii, ktorý upravuje formu, ktorou môže advokát vykonávať advokáciu, lebo základným predpokladom pre výkon advokácie je vykonávanie takejto činnosti fyzickou osobou, ktorá má zákonom požadované oprávnenie. Na výkon advokátskej činnosti je teda oprávnený len advokát, ktorý je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora. A práve vymedzenie SZČO podľa § 5 písm. c/ zákona o sociálnom poistení je odvodené od samotného oprávnenia vykonávať túto činnosť.

Navyše § 15 zákona o advokácii upravuje špecifické podmienky, za ktorých advokáti môžu vykonávať advokáciu ako konatelia spol. s r.o. a účasť advokáta v takejto spoločnosti je viazaná na existenciu oprávnenia na poskytovanie advokátskych služieb jednotlivých spoločníkov a konateľov, ktorými môžu byť len advokáti, a ktorých účasť v spoločnosti zaniká vyčiarknutím zo zoznamu advokátov, v skutočnosti stratou oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje rozsudok krajského súdu, v odvolacom konaní neboli zistené. V zásade boli zhodné s námietkami, ktoré žalobca uplatňoval už v konaní na súde prvého stupňa a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Nakoľko o trovách konania sa v správnom súdnictve rozhoduje podľa § 250k OSP, žalovaný správny orgán nemá právo na náhradu trov súdneho konania. Preto odvolací súd v tejto časti prvostupňový rozsudok zmenil a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. S poukazom na § 250k ods. 1 odvolací súd účastníkom nepriznal ani trovy odvolacieho konania.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová